

ingravescent, animi autem exercendo levantur. Et Quintilianus, memoria excolendo sicut alia omnia augetur. Et Radan, maxima fabricanda & servanda sibi memoria ars est, indies illam exercere, aut saltem sapissimè, quia otiosa diu & sine usu hebescit, & infidelis efficitur: cui consentit Publius Syrus arcum intentio frangit, animum remissio. Et rursus Cicero: at memoria minuitur in senibus, credo, nisi eam exerceas. Senes omnia quæ curant meminerunt, manent ingenia senibus modo permaneat studium & industria.

Memoria artificialis est ea, perquam memoria naturalis labilis & obliviosa fit tenax, parva & exilis incrementum recipit, abjecta & vilis clarescit, ignobilis & contempta nobilitatur, distracta & vaga figitur, dormiens & pigra excitatur, immobilis & infelix adjuvatur & movetur, mortua & perdita reviviscit. Si vero eadem naturalis memoria in quodam extiterit Nobilis & præclara, mobilis felix & vivida, vigilans, vasta, tenax & impigra; eam ipsam per artificiosam memoriam præstantissimam & excellentissimam fore pollicemur.

Concinnamus itaque pro artificiali memoria apparatus locorum imaginum, distinctivorum, actionum, & exercitii quo fulta memoria naturalis licet debilissima, ad talem & tantum perfectionis gradum sublimetur, quo mortalium nemo, etiam summis propositis præmiis sine arte queat pervenire. Hinc prodigiosa illa, quibus Lambertus triumphat, diffunduntur facinora: audi ejus propria verba & experire.

Prima lectione traduntur fundamenta artis, & regula vocabulorum intellectuum, & in 25. fit declaratio, ac statim aliqui ex auditoribus illa recto, retrogrado & intercalari ordine repetant sine mora vel hesitatione: quidam adeò promptè ac si ex Charta descripta legerent. Sequenti die hora constituta proposita alià 25. vocabula ab ipsis Auditoribus suo Marte applicantur & repetuntur feliciter: si placeret illis prima lectione absoluta se exercere in aliis 15. dictionibus, interjecto duarum vel trium horarum spatio eodem die consequerentur id, de quo apud Platonem gloriatur Hippias tanquam de magna quodam bono, se posse 50. vocabula semel audita vel lecta quolibet ordine repetere. Si verò quotidie semihoram, vel duos quadrantes divisim huic exercitio quidam vellent tribuere, idque decem aut quindecim diebus, 200. 300. 400. 500. aut plura vocabula referrent. Si quis per hanc regulam mille, paulatim duo millia, tria, aut quatuor millia didicerit, quocunque numero expresso vocabu-  
lum